

**ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

СХВАЛЕНО

Протокол засідання науково-
методичної ради
Тернопільського ОКІППО
від 05 вересня 2025 р. № 5

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор
Тернопільського ОКІППО
Олександр ПЕТРОВСЬКИЙ
05 вересня 2025 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації

**«РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧИТЕЛІВ
(ВИКЛАДАЧІВ) ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ»**

Розробники програми	Демида Ольга Романівна, методист відділу методики навчальних предметів суспільно-гуманітарного та естетичного циклів ТОКІППО
Найменування програми	Розвиток професійних компетентностей учителів (викладачів) зарубіжна літератури
Цільова група	Учителі (викладачі) зарубіжна літератури
Мета програми	Професійний розвиток педагогічних працівників відповідно до державної політики в галузі освіти, удосконалення професійних компетентностей учителів закладів загальної середньої освіти (далі - ЗЗСО), необхідних для організації навчання, виховання та розвитку учнів відповідно до Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти "Нова українська школа", схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р , та на основі Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 та наказу МОН України від 20.08.2025 № 1163 «Про затвердження концептуальних засад освітніх галузей та дорожньої карти реалізації концептуальних засад освітніх галузей на 2025-2030 роки»
Напрямок програми	Розвиток професійних компетентностей відповідно до Професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки від 29.08.2024 № 1225 та Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 (зі змінами)
Обсяг програми	30 годин (1 кредит ЄКТС)
Форма підвищення кваліфікації	Очна, змішана, дистанційна з використанням дистанційних технологій в синхронному або асинхронному режимах
Перелік компетентностей, що формуватимуться	Формування та розвиток професійних компетентностей учителя: Навчання здобувачів освіти предметів (інтегрованих курсів) – А: A1 (A1.1, A1.4), A2 (A2.1, A2.2, A2.3, A2.4, A2.5), A3 (A3.1, A3.2, A3.3) Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу – Б: B1 (B 1.1, B 1.2, B 1.3, B1.4), B2 (B2.1, B2.2, B2.3), B3 (B3.1) Участь в організації безпечного та здорового освітнього середовища – В: B1 (B 1.1, B1.2, B1.3), B2 (B2.1, B2.3) Проведення освітнього процесу – Г: G1 (G1.1), G2 (G2.1, G2.2, G2.3), G3 (G3.1, G3.2, G3.3) Безперервний професійний розвиток – Д: D1 (D1.1, D1.2, D1.3) D3 (D3.1)
Основні завдання програми	Узагальнити й систематизувати основні положення нормативно-правових законодавчих актів у сфері освіти; сучасних підходів та методик організації освітнього процесу в НУШ; концептуальних і методичних особливостей різних видів оцінювання; визначальних характеристик освітнього середовища; способів підтримки вчителя на різних етапах професійного розвитку. Удосконалити уміння організовувати педагогічну діяльність на засадах новітніх підходів, саморозвитку та впровадження нових форм роботи; застосовувати цифрові інструменти, компетентнісний підхід, інтеграцію STEM-технологій в освітній процес; розвивати критичне мислення, медіаграмотність, навички

	фасилітації, ефективної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами; уживати превентивні заходи щодо булінгу; створювати безбар'єрний психологічно-безпечний освітній простір. Актуалізувати цінності і ставлення бути готовим/-ою до реалізації сучасних цілей освіти, формування духовних цінностей, патріотизму, національної свідомості та здорового способу життя, партнерської взаємодії, здійснювати освітній процес на засадах Концепції Нової української школи.
Строки виконання програми	2026 рік
Графік освітнього процесу	Відповідно до плану-графіка підвищення кваліфікації педагогічних працівників
Кадрове забезпечення програми	Петровський О. М., директор, кандидат історичних наук, доцент. Когут О.І., заступник директора з науково-педагогічної, навчальної роботи та ІКТ, кандидат філологічних наук, доцент. Вітенко І. М., заступник директора з науково-методичної роботи та міжнародного співробітництва, кандидат географічних наук. Смук Н.Р., методист, в.о. завідувача відділу навчального відділу підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів. Брик Р.С., доцент кафедри менеджменту, кандидат педагогічних наук, доцент. Гайда В. Я., викладач кафедри змісту і методик викладання навчальних предметів, доктор філософії. Корман М. М., доцент кафедри педагогіки і психології та інклюзивної освіти. Олексюк О. Р., доцент кафедри змісту і методик викладання навчальних предметів, кандидат педагогічних наук. Корицька Г. Р., доцент кафедри змісту і методик викладання навчальних предметів, кандидат філологічних наук. Олексюк О. Р., доцент, кандидат педагогічних наук. Кавецький В. Є., доцент, в.о. завідувача кафедри педагогіки і психології та інклюзивної освіти, кандидат психологічних наук, доцент. Жизномірська О. Я., доцент кафедри педагогіки і психології та інклюзивної освіти, кандидат психологічних наук. Петришин Л. Й., доцент кафедри педагогіки і психології та інклюзивної освіти, професор. Демида О. Р., методист відділу методики навчальних предметів суспільно-гуманітарного та естетичного циклів
Додаткові послуги	Можливість проживання у гуртожитку
Місце виконання програми	вул. В. Громницького, 1, м. Тернопіль / (за місцем роботи)
Вартість/безоплатність надання освітньої послуги	Освітні послуги для слухачів курсів надаються безоплатно / за кошти фізичних та / або юридичних осіб, з інших джерел, не заборонених законодавством; вартість встановлюється на основі затвердженого кошторису
Мінімальна та максимальна кількість осіб в групі	Відповідно до норм, визначених Статутом інституту
Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	Свідоцтво про підвищення кваліфікації
Очікувані результати навчання	Знання: нормативно-правових основ, законодавчих актів у сфері освіти; сучасних підходів та методик організації освітнього процесу в НУШ; концептуальних і методичних особливостей різних видів оцінювання; визначальних характеристик освітнього середовища; способів підтримки вчителя на різних етапах професійного розвитку.

	Уміння: організовувати педагогічну діяльність на засадах новітніх підходів, саморозвитку та впровадження нових форм роботи; застосовувати цифрові інструменти, компетентнісний підхід, інтеграцію STEM-технологій в освітній процес; розвивати критичне мислення, медіаграмотність, навички фасилітації, ефективної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами; уживати превентивні заходи щодо булінгу; створювати безбар'єрний психологічно-безпечний освітній простір. Диспозиції (цінності, ставлення): готовність до реалізації сучасних цілей освіти, формування духовних цінностей, патріотизму, національної свідомості та здорового способу життя, партнерської взаємодії, здійснювати освітній процес на засадах Концепції Нової української школи.
Забезпечення розміщення освітньої програми на сайті	https://ippo.edu.te.ua/teaching/pidvishhennya-kvalifikacii/osvitni-programi-2026

Навчально-тематичний план (ОЧНА ФОРМА)

Назва модуля	Зміст навчального модуля	Індекси компетентностей, що розвиваються	Години				
			Аудиторні	Практичні	Самостійні	Контрольні заходи	Разом
Модуль 1	Психологія та педагогіка інклюзивного освітнього процесу		4				4
	Готовність педагогів до роботи з дітьми з ООП в умовах воєнного стану.	B1.1. B1.2. B1.3.	2				2
	Формування психологічної компетентності педагога в сучасних умовах.	B.1.1. B.2.2.	2				2
Модуль 2	Фахова діяльність педагогічних працівників		12	6			18
	Громадянська компетентність та інформаційна стійкість в епоху дезінформації.	B.1.3. B 1.4. B 2.3.	2				2
	Проектування інтегрованого навчального середовища в STEM-освіті.	A 1.1. A 2.1. A2.2. A2.3. A2.4. A3.2. B3.1. Г1.1. Д І.3.	2				2
	Педагог у ситуації змін: компетентності, ресурси, підтримка.	Д1.1. Д 1.2.	2				2
	Сучасні підходи формування мотивації та організації пізнавальної діяльності учнів	A2. Б 1. Б 1.3.	2				2

		Б 3. В 1. В 2. Г2. Г2.2.					
	Інтеграція гуманітарного й технологічного підходів у навчанні: до використання інструментів 4К	A2.2. A2.3. A2.4. Б 3.1. Д 1.1. Д 1. 3.	2				2
	Практичні інструменти генеративного штучного інтелекту для створення електронних освітніх ресурсів: дидактичні та методичні аспекти	A.3. A.3.2. A.3.3. Д1.	2				2
	Реалізація компетентнісного підходу на уроках зарубіжної літератури (відповідно до вимог ДСБСО).	A 2. A 2.1. A 2.2. A 2.3. A2.4. A2.5. Д 1.		2			2
	Практика та інструменти оцінювання в мовно-літературній освітній галузі. Поточне й підсумкове оцінювання за чотирма групами результатів навчання.	A 2.1. Г 3. Г3.1. Г3.2. Г3. 3.		4			4
Модуль 3	Контрольно-аналітичний модуль					2	2
	Круглий стіл на тему «Методичний кейс учителя зарубіжної літератури: від теорії компетентнісного підходу до практичних рішень»					1	1
	Круглий стіл на тему «Методичний кейс учителя зарубіжної літератури: від теорії компетентнісного підходу до практичних рішень»					1	1
Модуль 4	Варіативний складник		6				6
			2				2
			2				2
			2				2
Разом годин			22	6		2	30

Назва модуля	Зміст навчального модуля	Індекси компетентностей, що розвиваються	Години				
			Аудиторні	Практичні	Самостійні	Контрольні заходи	Разом
Модуль 1	Психологія та педагогіка інклюзивного освітнього процесу		4				4
	Готовність педагогів до роботи з дітьми з ООП в умовах воєнного стану.	B1.1. B1.2. B1.3.	2				2
	Формування психологічної компетентності педагога в сучасних умовах.	B.1.1. B.2.2.	2				2
Модуль 2	Фахова діяльність педагогічних працівників		10	6	2		18
	Громадянська компетентність та інформаційна стійкість в епоху дезінформації.	B.1.3. B 1.4. B 2.3.	2				2
	Проектування інтегрованого навчального середовища в STEM-освіті.	A 1.1. A 2.1. A2.2. A2.3. A2.4. A3.2. B3.1. Г1.1. Д І.3.			2		2
	Педагог у ситуації змін: компетентності, ресурси, підтримка.	Д1.1. Д 1.2.	2				2
	Сучасні підходи формування мотивації та організації пізнавальної діяльності учнів	A2. Б 1. Б 1.3. Б 3. В 1. В 2. Г2. Г2.2.	2				2
	Інтеграція гуманітарного й технологічного підходів у навчанні: до використання інструментів 4К	A2.2. A2.3. A2.4. Б 3.1. Д 1.1. Д 1. 3.	2				2
	Практичні інструменти генеративного штучного інтелекту для створення електронних освітніх ресурсів: дидактичні та методичні аспекти	A.3. A.3.2. A.3.3. Д1.	2				2

	Реалізація компетентнісного підходу на уроках зарубіжної літератури (відповідно до вимог ДСБСО).	А 2. А 2.1. А 2.2. А 2.3. А 2.4. А 2.5. Д 1.		2			2
	Практика та інструменти оцінювання в мовно-літературній освітній галузі. Поточне й підсумкове оцінювання за чотирма групами результатів навчання.	А 2.1. Г 3. Г 3.1. Г 3.2. Г 3. 3.		4			4
Модуль 3	Контрольно-аналітичний модуль					2	2
	Круглий стіл на тему «Методичний кейс учителя зарубіжної літератури: від теорії компетентнісного підходу до практичних рішень»					1	1
	Круглий стіл на тему «Методичний кейс учителя зарубіжної літератури: від теорії компетентнісного підходу до практичних рішень»					1	1
Модуль 4	Варіативний складник		-	-	6		6
					2		2
					2		2
					2		2
Разом годин			14	6	8	2	30

Модуль 1. Психологія та педагогіка інклюзивного освітнього процесу

Тема 1. Готовність педагогів до роботи з дітьми з ООП в умовах воєнного стану.

Інклюзивна культура педагога. Профіль вчителів інклюзивних закладів опрацьований Європейським агентством з особливих потреб та інклюзивної освіти. Психолого-педагогічні, організаційні та нормативно-правові засади інклюзивної освіти в кризових і надзвичайних ситуаціях.

Бар'єри, що перешкоджають успішному налаштуванню педагогів на роботу в інклюзивному середовищі. Компоненти готовності педагога до роботи з здобувачами освіти з ООП в умовах війни: аксіологічний, емоційно-мотиваційний, когнітивний, вольовий, операційно-компетентнісний, комунікативний, рефлексивний.

Ефективні педагогічні стратегії інклюзивної освіти. Міждисциплінарна взаємодія з фахівцями психолого-педагогічного супроводу. Прийоми і методи підтримки учнів з ООП з різними нозологіями. Матеріал може бути використаний педагогами, методистами та керівниками закладів освіти при роботі в інклюзивному середовищі.

Тема 2. Формування психологічної компетентності педагога в сучасних умовах.

Формування психологічної компетентності учасників освітнього процесу. Основні аспекти психологічної компетентності педагога. Методи формування психологічної компетентності особистості. Пріоритетні напрями психологічної компетентності. Психологічний комфорт у закладі освіти та його зв'язок із успішністю здобувачів освіти. Роль психологічної компетентності у формуванні

самодостатнього педагога в реаліях сьогодення. Матеріал може бути використаний педагогами, класними керівниками, асистентами учителів, методистами та керівниками закладів освіти щодо формування психологічної компетентності та прояву стресостійкості у викликах війни.

Модуль 2. Фахова діяльність педагогічних працівників

Тема 1. Громадянська компетентність та інформаційна стійкість в епоху дезінформації.

Громадянська компетентність у сучасній освіті трактується як інтегрована здатність особистості діяти відповідально в демократичному суспільстві, критично оцінювати соціальні процеси та інформаційні повідомлення, усвідомлювати власну культурну й національну ідентичність.

Інформаційна стійкість — це сформована здатність особи або спільноти протидіяти маніпулятивному інформаційному впливу шляхом критичного мислення, медіаграмотності та ціннісної саморегуляції.

Масове поширення цифрових технологій, соціальних мереж і можливість миттєвого обміну повідомленнями суттєво ускладнило процес розрізнення достовірної інформації та дезінформації. У сучасному інформаційному середовищі громадянська компетентність неможлива без здатності критично працювати з інформацією, критично її осмислювати, усвідомлювати.

Тема 2. Проєктування інтегрованого навчального середовища в STEM-освіті.

Сутність інтегрованого навчання як ключового механізму реалізації STEM-освіти в сучасній школі. Проблема фрагментарності знань у традиційному предметному навчанні та необхідність міждисциплінарної інтеграції як умови формування цілісного STEM-мислення учнів. Поняття STEM-освіти, інтегрованого навчання та види інтеграції в освітньому процесі. Роль інтеграції у формуванні STEM-компетентностей, зміні ролей учителя й учня.

Моделі інтегрованого навчання: інтегрованого уроку, STEM-проєкту, інтегрованих модулів і тематичних тижнів. Узгодженість інтегрованого навчання з ідеями Нової української школи та його значення для професійного розвитку вчителя.

Матеріал може бути використаний педагогами, методистами та керівниками закладів освіти для впровадження STEM-підходу в освітню практику.

Тема 3. Педагог у ситуації змін: компетентності, ресурси, підтримка.

Освітні зміни як постійна реальність: реформа НУШ, цифровізація, інклюзія, воєнний контекст, соціальна нестабільність.

Особливості професійної діяльності педагога в умовах сучасних освітніх трансформацій, зумовлених реформуванням системи освіти, упровадженням компетентнісного підходу та нових педагогічних практик. Ключові компетентності педагога в ситуації змін.

Необхідність адаптивності та безперервного професійного розвитку. Внутрішні ресурси педагога: професійна мотивація та ціннісні орієнтири, відчуття професійної місії та значущості праці, самооцінка, впевненість у власних силах, психологічна та професійна стійкість (резильєнтність), здатність до рефлексії та самопідтримки. Зовнішні ресурси професійного розвитку: система підвищення кваліфікації та неформальна освіта, професійні спільноти, педагогічні мережі, методичні об'єднання, вебінари, цифрові інструменти.

Професійна супервізія: простір для аналізу складних ситуацій та емоційного розвантаження.

Тема 4. Сучасні підходи формування мотивації та організації пізнавальної діяльності учнів.

Ключові аспекти мотивації як обов'язкової умови сучасного освітнього процесу. Сутність базових понять мотиваційного процесу, види мотивації в освіті та їх характерні риси. Дієві стратегії перетворення учня з пасивного слухача на активного учасника освітнього процесу.

Особливості формування позитивної мотивації навчання. Фактори впливу на мотивацію. Шляхи формування мотивації до навчання в учнів та підвищення їх навчальних досягнень.

Мотивація вчителя як запорука ефективного навчання. Формування власних підходів залученості сучасних учнів до освітнього процесу. Лекція для педагогів-практиків та всіх, хто прагне зробити процес здобуття знань захопливим та результативним.

Тема 5. Інтеграція гуманітарного й технологічного підходів у навчанні: до використання інструментів 4К

Лекція спрямована на осмислення сучасного освітнього процесу як інтегрованого середовища, в якому гуманітарний зміст поєднується з технологічними та проєктними підходами. У центрі уваги —

розвиток ключових навичок XXI століття (критичне мислення, креативність, комунікація, кооперація) як основи ефективної педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти.

У межах лекції розглядаються принципи створення інтегрованого освітнього середовища та можливості впровадження 4К у поєднанні з підходом ESTEAM, психолого-педагогічні особливості формування проєктної діяльності. Практичний блок реалізується через методичну вправу «Колосок», яка демонструє, як художній текст може стати інструментом розвитку мислення, ціннісних орієнтирів, співпраці та творчої активності.

Лекція орієнтована на формування в педагогів цілісного бачення навчання як міждисциплінарного процесу, у якому «м'які» навички підсилюють «тверді» знання, а освітнє середовище стає простором дослідження, вибору, помилок і спільного творення смислів.

Тема 6. Практичні інструменти генеративного штучного інтелекту для створення електронних освітніх ресурсів: дидактичні та методичні аспекти

Поняття генеративного штучного інтелекту — різновиду штучного інтелекту, здатного створювати новий освітній контент, зокрема тексти, візуальні матеріали та програмний код. Можливості, переваги та виклики створення електронних освітніх ресурсів.

Використання спеціалізованих сервісів Chalkie.ai, Worksheets.ai, Padlet та для створення інтерактивних робочих аркушів, а також NotebookLM для роботи з навчальними матеріалами, аналізу джерел інформації, систематизації даних та підтримки аналітичної діяльності педагога. Порівняння платформ Gemini та ChatGPT, що розглядаються як приклади генеративного штучного інтелекту, який функціонує на основі розмовних запитів і забезпечує інтерактивну взаємодію з користувачем. Створення Gem-ботів (персоналізованих помічників у середовищі Gemini), які дають змогу налаштовувати сценарії роботи з освітнім контентом.

Тема 7. Реалізація компетентнісного підходу на уроках зарубіжної літератури відповідно до вимог ДСБСО.

Відповідно до Концепції Нової української школи, здобувачі освіти закладів загальної середньої освіти мають не тільки опанувати зміст дисципліни, а найперше набуті необхідних для життя в суспільстві умінь і навичок, шляхом цілеспрямованого формування в них ключових і предметних компетентностей.

Новий етап у розвитку шкільної освіти пов'язаний з упровадженням компетентнісного підходу до формування змісту та організації навчального процесу. Це вимагає певного підвищення професійної майстерності вчителя, оволодіння його новими знаннями, сучасними компетенціями, методами і технологіями, які б дозволили перебудувати навчально-виховний процес відповідно до нових вимог і підходів.

Тема 8. Практика та інструменти оцінювання в мовно-літературній освітній галузі. Поточне й підсумкове оцінювання за чотирма групами результатів навчання. (4 год)

Оцінювання в межах Нової української школи (НУШ) — це не просто виставлення балів, а безперервний процес зворотного зв'язку. Приклади системи оцінювання в мовно-літературній галузі: від теорії НУШ до практичних інструментів на уроках зарубіжної літератури. Розкрито алгоритм переходу від традиційного оцінювання до оцінювання за чотирма групами результатів (ГР). Використано практичні інструменти упровадження компетентнісного підходу до оцінювання, які допоможуть учителям зосередитися, по-перше, на відстеженні індивідуального поступу учнів, по-друге, на формуванні навичок самооцінювання та взаємооцінювання, і по-третє, на забезпеченні прозорості й об'єктивності оцінювання результатів навчання відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти. Запропоновано переліки видів навчальної діяльності, які безпосередньо спрямовані на формування та оцінювання результатів навчання, надано зразки підсумкових робіт з детальними схемами та критеріями оцінювання.

Учасники отримають «дорожню карту» оцінювання, зразки діагностувальних, підсумкових та комплексних робіт, практичні поради щодо інтеграції критеріїв оцінювання у щоденному освітньому процесі.

Модуль 4 Варіативний складник

1. Академічна доброчесність як складова академічної культури учасників освітнього процесу.
2. Формування психологічної компетентності педагога в сучасних умовах
3. Розвиток мовно-комунікативних якостей мовлення педагогів.

4. Ментальне здоров'я особистості педагога.
5. Профілактика емоційного вигорання (виснаження) педагога та основні підходи щодо зміцнення психічного здоров'я.
6. Інтегративні освітні практики як засіб підвищення ефективності навчання.
7. Енергоефективність як складова екологічної та соціальної компетентностей учасників освітнього процесу.
8. Ефективні освітні інструменти в професійній діяльності сучасного педагога.
9. Булінг і мобінг у школі НУШ: виклики, відповідальність і культура взаємоповаги.
10. Компетентнісний підхід у завданнях мовно-літературної галузі: практичні поради та інструменти.
11. Методичні підходи до конструювання ефективного уроку в межах навчального предмета.
12. Усвідомлене читання: текст як інструмент мислення, комунікації та грамотності.
13. Мікронавчання як технологія підвищення ефективності уроку.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Безпалько О. Соціально-психологічна готовність педагогів до інклюзивної освіти: теорія і практика. Освітологічний дискурс. 2022. №2. С. 43–50.
2. Бережна С. В. Екологічна компетентність педагога як фактор сталого розвитку суспільства. Педагогіка та психологія. 2023. Вип. 68. С. 12–20.
3. Бібік Н. М. Компетентнісна освіта - від теорії до практики / Н. М. Бібік. - К. : Плеяди, 2005. - 120 с.
4. Бойко В.В. Психологічна компетентність – необхідна умова освітньої реформи URL: <https://naurok.com.ua/psihologichna-kompetentnist-vikladacha101630.html>
5. Бургун І.В. Актуальність упровадження компетентнісного підходу в освітню практику [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.hbu.gou.ua>
6. Всеукраїнський методичний хакатон: «Інтегроване навчання засобами ESTEAM: від теорії до практики». URL. <https://surl.li/fnojfk/>
7. Гайда В.Я. Інноваційні засоби реалізації STEM-навчання. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. 2024. №215. С.127-131.
8. Гич Г. М. Мікронавчання на уроках / заняттях Нової української школи. Вересень. Теорія, методика і практика навчання. 2025. № 4. С. 25–33. DOI: 10.54662/veresen.4.2025.03.
9. Головка Д.Ю. Штучний інтелект у діяльності педагога закладу професійної (професійно-технічної) освіти: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2024. 73 с.
10. Готовність педагогів до роботи з дітьми з ООП в умовах війни та повоєнний час: навчально-методичний посібник. К., 2025. 194 с.
11. Грущенко С. І. Мотивація як фактор успіху навчальної діяльності /Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди наукова бібліотека, вступ. ст. та бібліограф. ред. Неудачина Т. І., відп. ред. Коробкіна О. Г. Харків: ХНПУ, 2019.40 с.
12. Всеукраїнський методичний хакатон: «Інтегроване навчання засобами ESTEAM: від теорії до практики». URL. <https://surl.li/fnojfk/>
13. Данилов І. Клік до знань. Як пандемія змінює шкільний процес в Україні та Естонії. Український інститут розвитку освіти. 2021. URL: <https://uied.org.ua/2021/03/2917>.
14. Демченко І. Формування психологічної готовності педагогів до інклюзивного навчання. Педагогічна освіта: теорія і практика. 2020. №28. С. 54–61.
15. Донець Н. Stem-освіта – вітчизняний досвід впровадження. Наукові записки. 2024. № 212. С. 154–160.
16. EcoZagroza: Офіційний ресурс Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України. URL: <https://ecozagroza.gov.ua/>
17. Загальна середня освіта України в умовах воєнного стану та відбудови: упроваджуємо новий зміст освіти : метод. порадник / за заг. ред. О. М. Топузова. Київ : Національна академія педагогічних наук України, 2025. 198 с.
18. Іллін Є. П. Мотивація і мотиви. Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2013. 512 с.
19. Інструктивно-методичні рекомендації щодо запровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах загальної середньої освіти

<https://mon.gov.ua/staticobjects/mon/sites/1/news/2024/05/21/Instruktyvno.metodychni.rekomendatsiyi.shchodo.SHI.v.ZZSO-22.05.2024.pdf>

20. Кавецький В. Є. Особливості підготовки педагогів до реалізації завдань інклюзивної освіти в умовах нових суспільних викликів. Освітній процес сьогодення: досягнення, виклики, перспективи : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Тернопіль, 25 квітня 2025 року) / Редколегія: О. М. Петровський, І. М. Вітенко, О. І. Когут, О. Я. Колодійчук, Г. Р. Корицька, О. Р. Олексюк, Ю. М. Починок, В. Я. Гайда, І. І. Подлесна. Тернопіль, 2025. С. 19-22.
21. Колонькова О. О. Формування екологічної компетентності особистості в умовах воєнного стану: виклики та методичні рішення. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. 2022. № 26.
22. Концептуальні засади мовно-літературної освітньої галузі (українська мова, українська та зарубіжні літератури). URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/novyny-posylannia/konceptualni-zasadi-movno-literaturnoyi-osvitnoyi-galuzi-ukrayinska-mova-ukrayinska-ta-zarubizna-literaturai.pdf>
23. Компетентнісне навчання на уроках української мови та літератури... / Освітній проєкт «На Урок». URL: <https://naurok.com.ua/kompetentnisne-navchannya-na-urokah-ukra-nsko-movi-ta-literaturi-literaturnogo-chitannya-v-nush-439529.html>
24. Концепція Нової української школи : схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 груд. 2016 р. № 988-р. Київ, 2016. 40 с.
25. Корицька Г.Р., Долга У.І. Реалізація ESTEAM-ідей в умовах післядипломної педагогічної освіти. Актуальні аспекти розвитку STEAM-освіти в умовах євроінтеграції: збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Кропивницький, 26 квітня 2024 року). Кропивницький : ДонДУВС, 2024. 354 с. (С.153-155).
26. Корицька Г.Р., Долга У.І., Сіропол С.Є. Інноваційний проєкт «Модерні тренди Steam» (PHILOLOGY & TECHNOLOGY)». URL : <http://surl.li/efsof>.
27. Ключові компетентності учнів: що це таке і які вони бувають / Онлайн-школа 977. URL: <https://977.com.ua/blog/kompetentnosti-uchniv/>
28. Маклін А. Мотивуюча школа / пер. з англ., передм. та заг. редакція Т.В. Тадеєвої. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2019. 480 с.
29. Марущак О. В., Терещенко Р. М., Мельник В. А. Інтеграція STEAM-технологій у професійну підготовку майбутніх учителів технологій: виклики та шляхи вирішення. Сучасні тенденції підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій. 2024. Вип. 7. С. 30–34.
30. Матвійчук Ю. Ю. STEM-освіта як інструмент реалізації інтегрованого вивчення природничо-математичних дисциплін. Теорія та методика навчання та виховання. 2021. № 50. С. 123–135.
31. Микитюк О. М. Методика навчання екології в умовах кризових ситуацій: навч.посіб. Харків: ХНПУ, 2022. 210 с.
32. Мовно-літературна освітня галузь: як оцінювати в НУШ: методичний посібник / [Білокінь Наталія, Гнаткович Тетяна, Горошкіна Олена, Демків Оксана, Кисіль Ірина, Котусенко Олена, Кузьменко Наталія, Лінкевич Людмила, Панченков Андрій, Старагіга Ірина, Сітькова Ірина, Скиба Віта, Терещенко Василь, Шевчук Ніна, Шепетна Віта].2025.120 с.
33. Модельні навчальні програми для 5-9 класів Нової української школи. Мовно-літературна освітня галузь (запроваджуються поетапно з 2022 року). URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoi-ukrainskoi-shkoli-zaprovadzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku>
34. Наслідки війни в Україні: аналітична доповідь / за ред. О. В. Стельмах. К.: Екодія, 2024.
35. Освітня платформа «Екокрай»: Методичні матеріали для вчителів НУШ. URL: <https://ecokray.inf.ua/>
36. Педагогічна освіта: теорія і практика: зб. наук. праць. Вип. 38. Кам'янець-Подільський : Міленіум, 2025. 356 с.
37. Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання (наказ Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 № 1093). URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannia-rezultativ-navchannia>
38. Про окремі питання оцінювання результатів навчання. Лист Міністерства освіти і науки України від 14.03.2025 № 1/4895-25. URL: [file:///C:/Users/Admin/Downloads/67d44ec61e945882496290%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/Admin/Downloads/67d44ec61e945882496290%20(2).pdf)

39. Професійно-психологічна компетентність учителя як запорука успішності учнів ULR: <https://vseosvita.ua/library/embed/01000rnt-3fd0.docx.html>.
40. Професійний стандарт. URL : <https://surl.lj/gxvxhm>.
41. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти»: затверджено наказом Міністерства освіти і науки України № 1225 від 29.08.2024.
42. Психологічна компетентність та вміння застосовувати її у своїй педагогічній діяльності ULR: <https://nzs.licey.org.ua/news/20-05-30-07-01-2024/> .
43. Редакційна колегія журналу Sustainability. Мікронавчання з використанням штучного інтелекту та атомізація кейс-методів: ІКТ-шляхи до інклюзивної та сталої вищої освіти. Sustainability. 2025. Т. 17, № 24. – Ст.11012. – URL: <https://www.mdpi.com/2071-1050/17/24/11012>.
44. Сидорук А. Технології, війна та освіта: як змінюється навчання в школах. Суспільне Культура. 2024. URL: <https://suspilne.media/culture/823297/>
45. Усе про мотивацію / уклад. А. Г. Дербеньова. Харків : Основа, 2012. 207 с.
46. Учительський апгрейд: самооцінювання професійної діяльності: збірник діагностичних матеріалів / Ю. Борисенко, О. Венгловська, Г.Гладкова, І. Новик, О. Стягунова, О.Федоренко; за заг.ред. І.Новик. Київ: УІРО, 2024. 102 с.
47. Філософські аспекти інформаційної війни: правда, маніпуляція та критичне мислення. /Ірина В. Дятлова, Тетяна В. Кондратюк-Антонова, Іван М. Цихуляк – <file:///C:/Users/user/Downloads/epg7.7.pdf>
48. Формування літературної компетентності та виховання читацької культури на уроках української літератури / Освітній проєкт «На Урок». URL:<https://naurok.com.ua/formuvannya-literaturno-kompetentnosti-ta-vihovannya-chitacko-kultri-na-urokah-ukra-nsko-literaturi-249500.html>
49. Швець Г. П. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: бібліотека з освітньої політики / Г. П. Швець - К.: «К.І.С.», 2004. -112 с.
50. Штучний інтелект - асистент сучасного вчителя: навч. посіб. / [Світлана Доценко,
51. Вікторія Ворожбіт-Горбатюк,Тетяна Собченко, Марина Корнієнко].—Х. : Вид-во «Ранок», 2025. — 176 с. — (Серія «Освіта сьогодення»).
52. Щорс В. В. Психологічна компетентність – необхідна складова професійної компетентності творчого педагога.

Мотиваційний аспект в організації освітньої діяльності здобувачів освіти в умовах сьогодення.